

APEK

**Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije**

Stegne 7, p. p. 418

1001 Ljubljana

telefon: 01 583 63 00, faks: 01 511 11 01

e-naslov: info.box@apek.si, <http://www.apek.si>

davčna št.: 10482369

Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za drugo četrtnetje 2008

Ljubljana, 8.9.2008

Predmetno poročilo je informativne narave. Vsebuje podatke pridobljene skozi četrtnetna zbiranja ali drugače zbrane podatke. Zaradi naknadnih popravkov so možna odstopanja od že predhodno objavljenih podatkov. Analize, ki v tem poročilu niso vključene, so lahko vključene v naslednjem ali drugih poročilih Agencije. Agencija si pridružuje pravico odločanja o vsebini svojih poročil.

Kazalo

Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za prvo četrletje 2008.....	1
Kazalo.....	2
Stanje in razvoj na posameznih tržnih segmentih	3
1. Trg fiksne telefonije	5
2. Trg mobilne telefonije.....	9
3. Konvergenčne storitve	14
4. Dostopovna infrastruktura	18
5. Širokopasovni dostop	21

Stanje in razvoj na posameznih tržnih segmentih

Uvod

Poročilo za drugo četrtoletje leta 2008 je pripravljeno na podlagi poročanja aktivnih operaterjev. Operaterji vsako četrtoletje Agenciji za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljevanju: Agencija) redno poročajo na podlagi četrtoletnih vprašalnikov preko zanje kreiranega portala <https://partner.apek.si>, do katerega dostopajo s strani Agencije dodeljenim uporabniškim imenom in geslom.

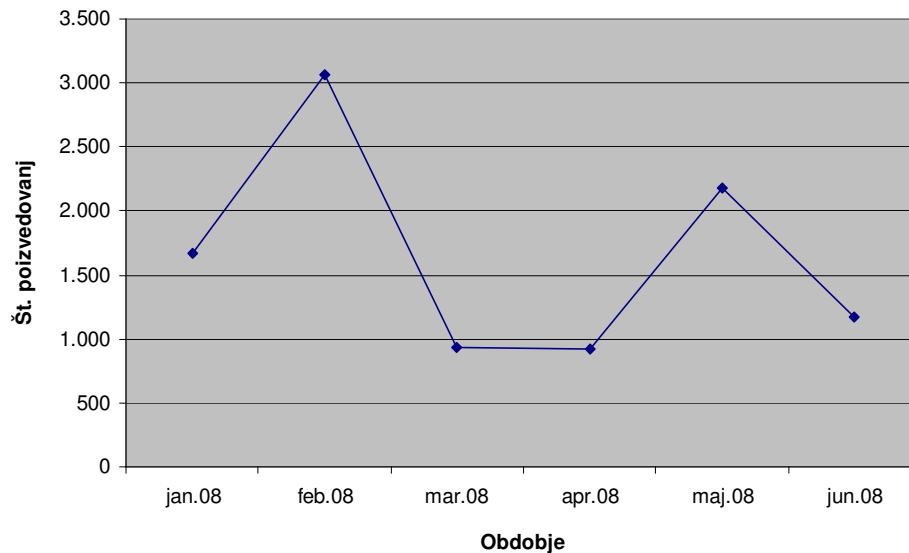
Na slovenskem telekomunikacijskem trgu je bilo v obravnavanem obdobju registriranih 128 operaterjev.

V Ljubljani je 12.5.2008 potekala konferenca na temo transparentnosti in izbire za končne uporabnike elektronskih komunikacij, ki jo je organizirala Agencija kot spremljajoči dogodek slovenskemu predsedovanju Svetu EU. Konferenca se je osredotočila na vlogo nacionalnih regulatorjev pri zagotavljanju večje transparentnosti informacij o elektronskih komunikacijskih storitvah. Prisotni predstavniki nacionalnih regulatorjev in operaterjev so izmenjali mnenja in izkušnje o orodjih za doseg večje transparentnosti, kamor sodijo zlasti spletni portali, ki so jih številni nacionalni regulatorji že vzpostavili (na primer spletni portal www.komuniciraj.eu, ki ga je vzpostavila Agencija sredi meseca decembra 2007). Konferenca se je dotaknila tudi možnosti izbire za tiste končne uporabnike, ki ne morejo v celoti izkoristiti opcij, ki jih ponujata sodobna tehnologija in liberaliziran trg, zlasti invalidov in uporabnikov na ruralnih območjih.

Agencija v sodelovanju z zunanjim izvajalcem, ki vzdržuje portal www.komuniciraj.eu in skrbi za nadgradnje slednjega, razvija novo funkcijo »kalkulator«. »Kalkulator« bo omogočil končnim uporabnikom informativni izračun stroškov, ki bi jih imeli z izbranimi potencialnimi storitvami. Nova funkcija portala bo implementirana predvidoma konec leta 2008. Po uvedbi nekaterih novosti na portalu ima Agencija v načrtu ponoviti oglaševalsko akcijo.

V nadaljevanju sta prikazana grafa poizvedovanj in povprečnega števila obiskanih strani na uporabnika pri enkratnem obisku portala transparentnosti v prvem in drugem četrtoletju 2008. Iz spodnjega grafa je razvidno, da je uporaba portala zaživela, vendar se že nakazuje njena odvisnost na primer od poletnih in zimskih počitnic, akcijskih ponudb operaterjev in podobno. Gledano od začetka leta 2008, je znašalo število poizvedovanj obiskovalcev portala transparentnosti v povprečju dobrih 1600 poizvedovanj na mesec. V opazovanem obdobju si je uporabnik ob enkratnem obisku portala www.komuniciraj.eu v povprečju ogledal 33 spletnih strani.

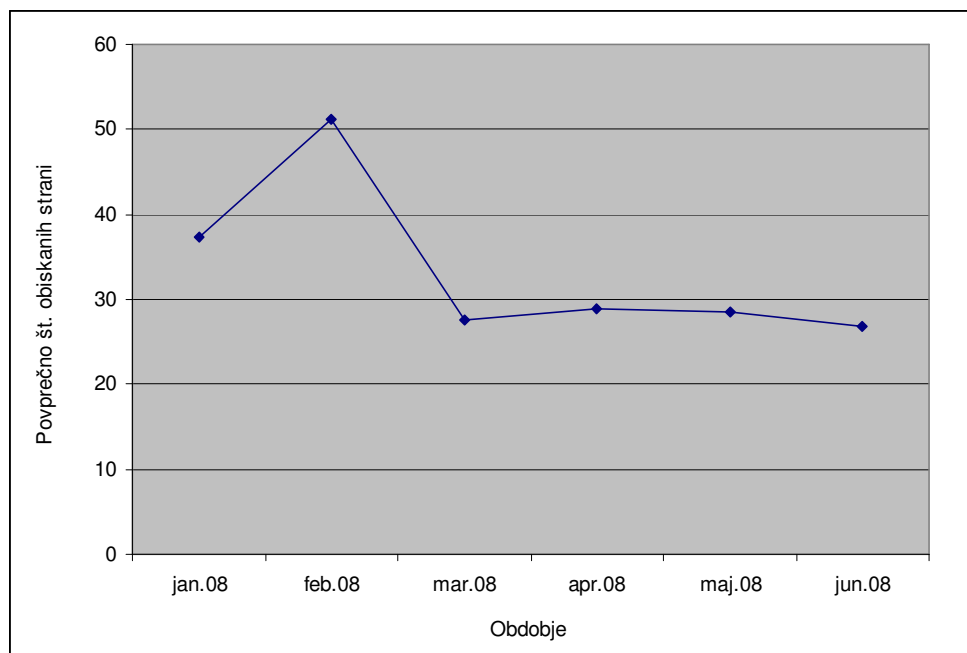
Graf št. 1: **Število vseh poizvedovanj ne glede na storitev**

Vir: APEK, 2008

Poizvedovanja – so skupno število poizvedovanj. Ena poizvedba pomeni en klik na poizvedovanje o ceni po storitvi. Graf ne zajema poizvedovanj oz. klikov po drugih postavkah (na primer: klik na Pogosto zastavljena vprašanja, klik na Vprašajte nas In podobno).

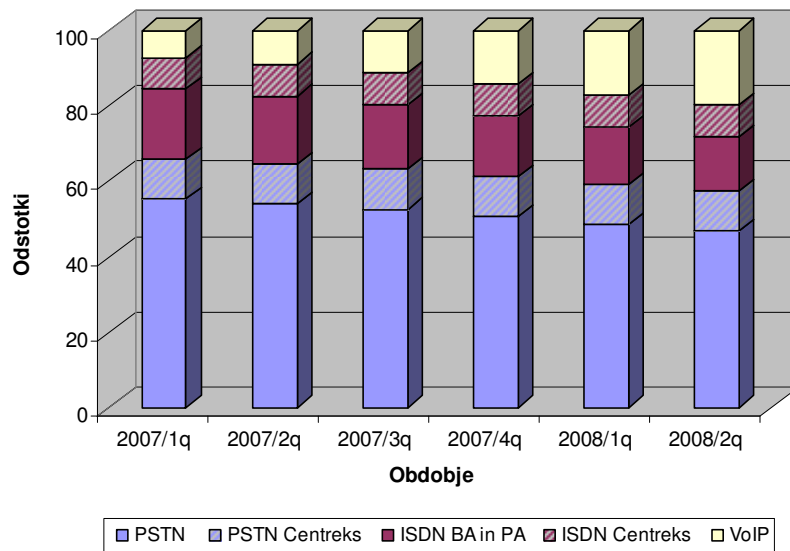
Graf št. 2: **Povprečno število obiskanih strani na uporabnika pri enkratnem obisku portala www.komuniciraj.eu**

Vir: APEK, 2008

1. Trg fiksne telefonije

Graf št. 3: **Deleži telefonskih priključkov po tehnologijah**

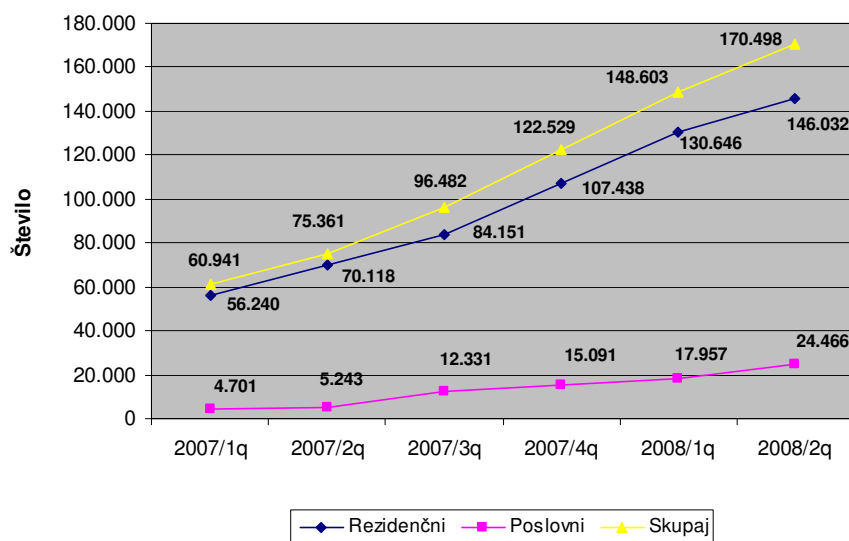
	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
PSTN	55,2	54,1	52,6	50,6	48,5	46,9
PSTN Centreks	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,5
ISDN BA in PA	18,5	17,9	17,1	16,1	15,2	14,5
ISDN Centreks	8,4	8,5	8,4	8,4	8,4	8,3
VoIP	7,2	8,9	11,4	14,3	17,3	19,7

Vir: APEK, 2008

V primerjavi s prvim četrletjem 2008 se je tržni delež IP telefonije zvišal za 2, 4 odstotni točki in v primerjavi s prvim četrletjem minulega leta za 12,5 odstotnih točk. Trend upadanja tržnega deleža klasične fiksne telefonije se tako nadaljuje tudi v drugem četrletju 2008.

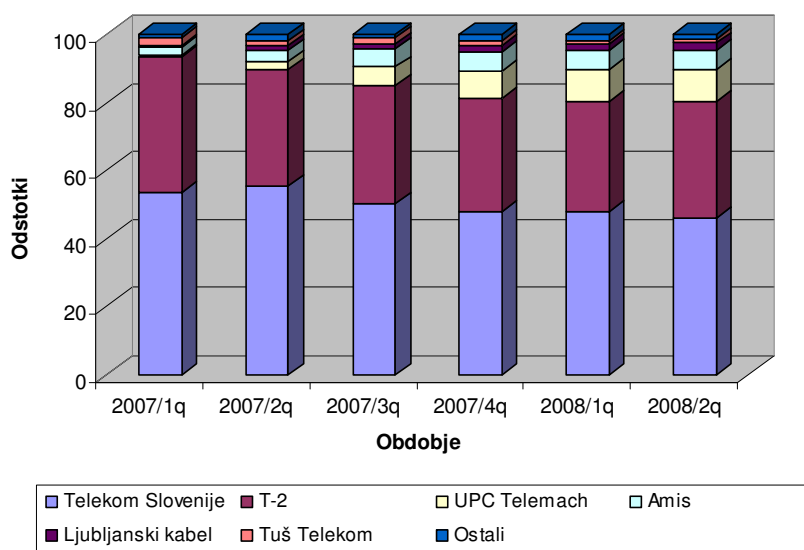
Iz spodnjega grafa je razvidno, da je konec drugega četrletja 2008 vzpostavljenih 170.498 rezidenčnih in poslovnih VoIP priključkov, kar je za 14,7% več kot v primerjavi s prvim četrletjem 2008 in za 179,8% več v primerjavi s prvim četrletjem 2007.

Graf št. 4: Rast VoIP priključkov

Vir: APEK, 2008

Graf št. 5: Tržni deleži operaterjev, ki ponujajo VoIP storitve po številu priključkov

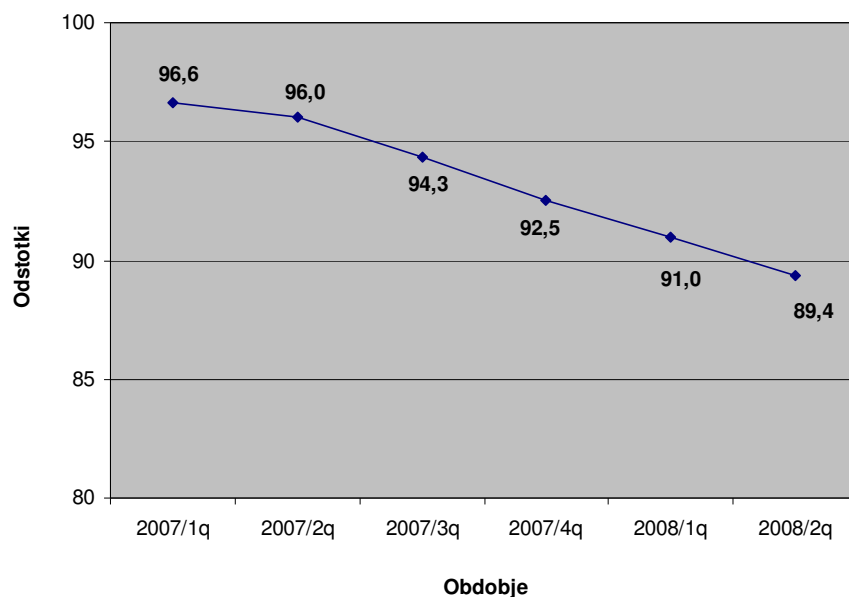
	2007/1q	2007/2q	2007/q3	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Telekom Slovenije*	53,5	55,2	50,2	47,8	48,0	46,2
T-2	39,8	34,7	34,8	33,5	32,4	34,0
UPC Telemach	0,6	2,2	5,4	8,1	9,1	9,6
Amis	2,7	3,5	5,3	5,6	5,8	5,8
Ljubljanski kabel	0,4	1,0	1,7	1,9	1,9	1,9
Tuš Telekom	2,1	1,8	1,6	1,3	1,1	1,1
Ostali	0,9	1,6	1,0	1,8	1,7	1,4

* Upoštevani tudi podatki preprodaje storitev družbi Mobitel d. d.

Vir: APEK, 2008

Iz zgornjega grafa je razvidno, da tržni delež družbe Telekom Slovenije d.d. od začetka tretjega četrtertja leta 2007 konstantno pada na račun zviševanja tržnih deležev alternativnih operaterjev. Sledi mu operater T-2 d.o.o., ki se mu je po padcu tržnega deleža v prvem četrtertju 2008, ta zopet zvišal, in sicer na 34%. Tržni delež se je v primerjavi s prvim četrtertjem 2008 zvišal tudi kabelskemu operaterju UPC Telemach d.o.o. in sicer za 0,5 odstotne točke. V opazovanem obdobju je na slovenskem trgu elektronskih komunikacij delovalo 10 operaterjev, ki ponujajo IP telefonijo kot javno dostopno telefonsko storitev.

Graf št. 6: Tržni delež družbe Telekom Slovenije d.d. na trgu fiksne telefonije glede na delež priključkov

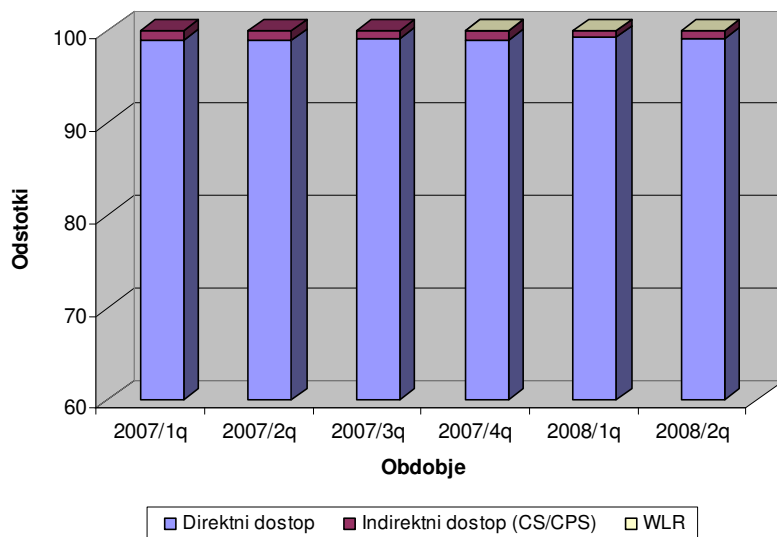

Vir: APEK, 2008

Zgornji graf prikazuje nadaljnje upadanje tržnega deleža družbe Telekom Slovenije d.d. na trgu klasične fiksne telefonije glede na delež priključkov ob upoštevanju podatkov preprodaje storitev družbi Mobitel d.d. Tržni delež družbe je padel na 89,4%, kar je za 1,6 odstotne točke v primerjavi s prvim četrtertjem 2008 in 7,2 odstotnih točk v primerjavi s prvim četrtertjem 2007.

Pogled na podatke v spodnjem grafu kaže, da je za operaterje zanimivejši direktni dostop saj znaša delež uporabnikov tega dostopa 99%. Vendar se je v primerjavi s prvim četrtertjem 2008 zmanjšal za 0,3 odstotne točke. Omeniti je potrebno, da se alternativni operaterji namesto indirektnega dostopa (storitvi izbire ali predizbire - CS/CPS) odločajo za lastne naročniške priključke prek storitve medoperaterskega zakupa naročniških priključkov (WLR – Wholesale Line Rental).

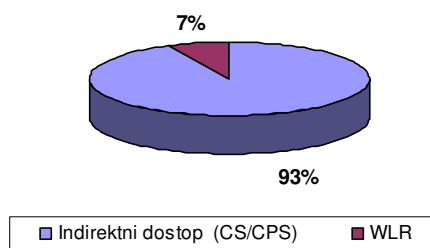
Graf št. 7: Deleži direktnega dostopa, indirektnega dostopa (storitvi izbire ali predizbire - CS/CPS) in operatorskega zakupa naročniških priključkov (WLR – Wholesale Line Rental)

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Direktni dostop	99,0	99,0	99,1	98,9	99,3	99,0
Indirektni dostop (CS/CPS)	1,0	1,0	0,9	1,1	0,6	0,9
WLR				0,0	0,0	0,1

Vir: APEK, 2008

Graf št. 8: Razmerje med operatorskim zakupom naročniških priključkov (WLR – Wholesale Line Rental) in indirektnim dostopom (storitvi izbire ali predizbire - CS/CPS) brez WLR

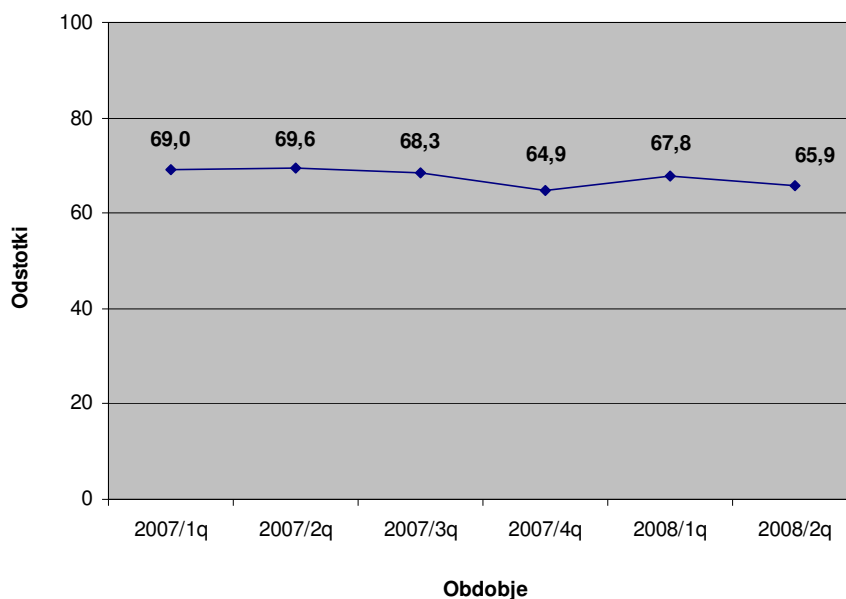
Vir: APEK, 2008

Agencija spodbuja uporabo operatorskega zakupa naročniških priključkov (WLR). Na podlagi analize upoštevanih trgov 1 in 2, in sicer »Dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji za rezidenčne uporabnike (maloprodajni trg)« in »Dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji za poslovne uporabnike (maloprodajni trg)« opravljene v letu 2007, je Agencija z dvema odločbama družbi Telekom Slovenije d.d. naložila obveznosti, ki omogočajo alternativnim operaterjem operatorski dostop do omrežja družbe Telekom Slovenije. Tako lahko operaterji poleg storitev nacionalnih in mednarodnih klicev s pomočjo

storitve predizbire in izbire ponudijo končnim uporabnikom tudi lasten naročniški priključek prek storitve medoperatorskega zakupa naročniških priključkov. Agencija je namreč v predhodno omenjeni analizi ugotovila, da storitev izbire oz. predizbire operaterja ni dovolj privlačna za končne uporabnike. Slednji zato prehajajo na storitve, ki jih zagotavljajo naprednejše tehnologije. Kljub temu je v opazovanem obdobju iz zgornjega grafa razvidno, da se je delež indirektnega dostopa brez WLR znižal za 7% na račun operatorskega zakupa naročniških priključkov. Omenjeno potrjuje tudi pravilnost odločitve Agencije glede naložitve predhodno omenjene obveznosti družbi Telekom Slovenije d.d.

Iz spodnjega grafa je razvidno upadanje deleža posredovanih mednarodnih minut družbe Telekom Slovenije d.d. po začasnem zvišanju tega v prvem četrtletju 2008 ob upoštevanju podatkov preprodaje storitev družbi Mobitel d.d. V primerjavi s prvim četrtletjem 2008 se je znižal za 1,9 odstotne točke.

Graf št. 9: Delež družbe Telekom Slovenije, d.d. na trgu mednarodnega prometa po minutah

Vir: APEK, 2008

2. Trg mobilne telefonije

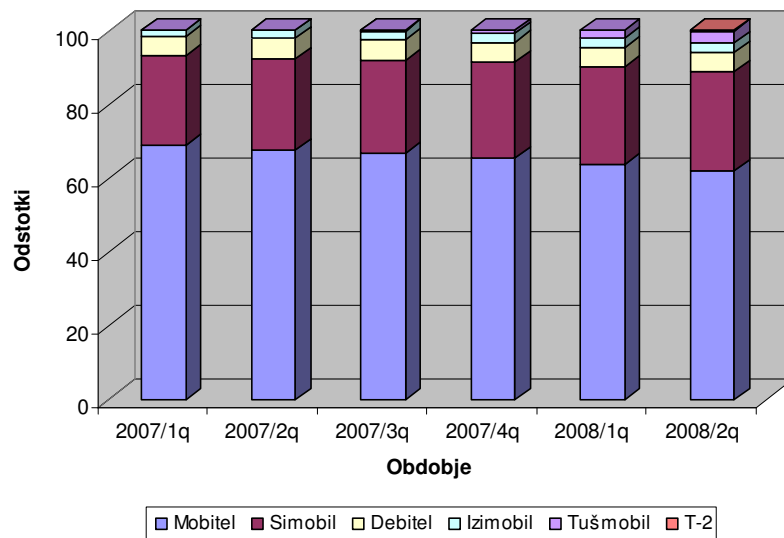
Meseca aprila 2008 je Agencija skladno s postopki, ki ga je predpisal zakonodajalec, družbi Tušmobil d.o.o. izdala odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za storitve UMTS.

Upravno sodišče v Ljubljani je odločilo o upravnem sporu med Agencijo in družbo Si.mobil d.d. glede odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc E-GSM družbi Tušmobil d.o.o. Družba Si.mobil d.d. je zaradi izdane odločbe vložila tožbo zoper Agencijo. Sodišče je tožbo družbe Si.mobil d.d. zavrnilo in ugotovilo, da je bila odločitev Agencije zakonita ter da v postopku ni prišlo do bistvenih kršitev pravil postopka. Sodišče je tudi ugotovilo, da Agencijo pri sprejemanju odločitev zavezujejo cilji, ki ji jih nalaga zakon, to pa je, da pospešuje učinkovito konkurenco na trgu elektronskih komunikacij, pri čemer mora tudi spodbujati učinkovito uporabo radijskih frekvenc ter zagotoviti njihovo učinkovito upravljanje.

Trg mobilne telefonije je v drugem četrtletju 2008 zaznamoval tudi prihod novega infrastrukturnega operaterja mobilne telefonije. S 1.6.2008 je namreč začel ponujati storitve operater T-2 d.o.o. Pokritost ozemlja in prebivalstva družba T-2 d.o.o. zaradi nezadostno izgrajenega lastnega omrežja zagotavlja na podlagi pogodbe o nacionalnem gostovanju v omrežju družbe Mobitel d.d. Obenem je potrebno omeniti tudi družbo Mobitel d.d., ki svoje UMTS omrežje nadgrajuje s tehnologijama HSDPA in HSUPA, s tehnologijo HSDPA pa svoje UMTS omrežje nadgrajuje tudi družba Si.mobil d.d.

Tudi v drugem četrtletju 2008 se delež števila aktivnih uporabnikov družbe Mobitel d.d. znižuje, saj je v primerjavi z minulim četrtletjem padel za 1,8 odstotne točke, kar je razvidno iz spodnjega grafa. Prav tako se nadaljuje upadanje tržnega deleža družbe Debitel d.d., ki je, gledano od začetka leta 2007, najnižji doslej. Na račun znižanja tržnih deležev družb Mobitel d.d. in Debitel d.d. se je v primerjavi s prvim četrtletjem 2008 zvišal tržni delež družbi Si.mobil d.d. za 0,6 odstotne točke in družbi Tušmobil d.o.o. za 1,3 odstotne točke. Skupini mobilnih operaterjev se je v obravnavanem obdobju priključila še družba T-2 d.o.o., ki je merjeno obdobje zaključila s tržnim deležem 0,1%.

Graf št. 10: Deleži aktivnih uporabnikov po operaterjih

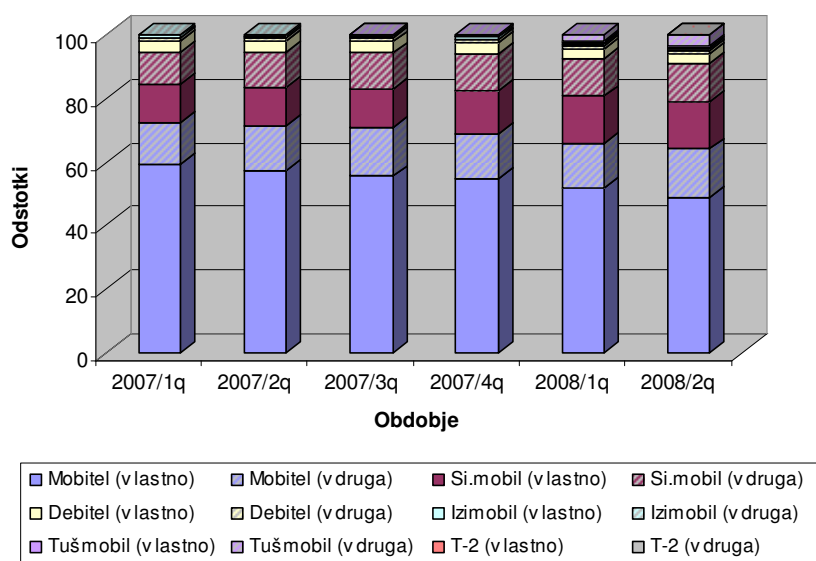
	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Mobitel	69,0	67,6	66,7	65,5	63,8	62,0
Simobil	24,1	24,7	25,3	25,8	26,2	26,8
Debitel	5,4	5,5	5,6	5,6	5,4	5,2
Izimobil	1,5	2,1	2,4	2,4	2,5	2,5
Tušmobil				0,6	2,1	3,4
T-2						0,1

Vir: APEK, 2008

Iz podatkov v spodnjem grafu je v opazovanem obdobju razvidno, da je delež vseh odhodnih klicev opravljenih v lastnem omrežju družbe Mobitel d.d. prvič padel pod 50%. V primerjavi s prvim četrtletjem 2008 se je znižal za 2,7 odstotni točki in pristal na 48,9%. Posledično se je v opazovanem obdobju družbi zvišal delež odhodnih klicev v druga omrežja in sicer za 0,8

odstotne točke. Nadaljuje se konstantno naraščanje deleža odhodnih klicev opravljenih v lastnem omrežju in deleža klicev v druga omrežja družbe Si.mobil d.d., ki tako še naprej predstavlja največjo konkurenco družbi Mobitel d.d. Prav tako še naprej hitro naraščata deleža odhodnih klicev družbe Tušmobil d.o.o. Ker je začela družba T-2 d.o.o. ponujati storitev mobilne telefonije s 1.6.2008, sta deleža odhodnih klicev opravljenih v lastnem omrežju in v druga omrežja v opazovanem obdobju neznatna. Kljub enomesečnemu delovanju družbe na trgu mobilne telefonije pa znaša tržni delež števila aktivnih uporabnikov družbe 0,1% (glej graf št. 9). Deleži odhodnih klicev družb Debitel d.d. in Izimobil d.d. v letu 2008 stagnirajo.

Graf št. 11: Posredovanje klicev - delež minut v lastnem in iz lastnega omrežja

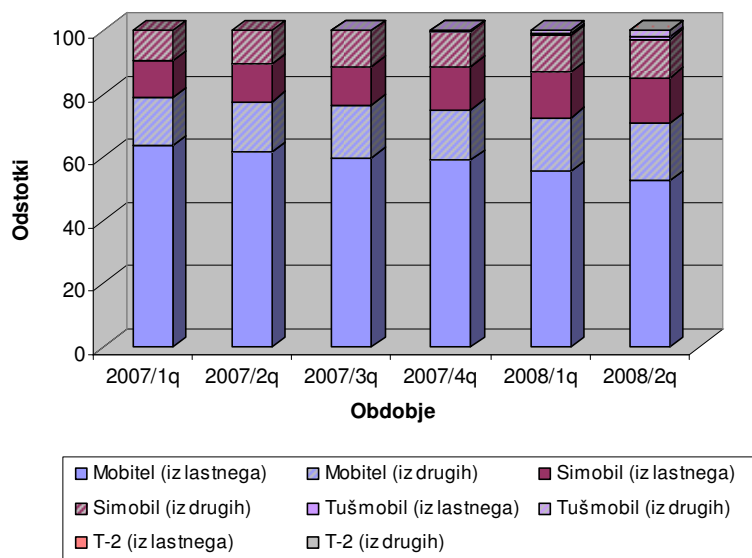
	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Mobitel (v lastno)	59,4	57,3	55,6	54,7	51,6	48,9
Mobitel (v druga)	13,1	13,9	15,1	14,2	14,4	15,2
Si.mobil (v lastno)	11,8	12,2	12,4	13,6	14,6	14,8
Si.mobil (v druga)	10,1	10,9	11,2	11,6	11,7	11,8
Debitel (v lastno)	3,9	3,7	3,5	3,4	3,2	3,2
Debitel (v druga)	0,9	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0
Izimobil (v lastno)	0,6	0,7	0,8	0,7	0,6	0,6
Izimobil (v druga)	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Tušmobil (v lastno)			0,0	0,0	0,3	0,6
Tušmobil (v druga)			0,0	0,3	2,1	3,4
T-2 (v lastno)						0,0
T-2 (v druga)						0,0

Vir: APEK, 2008

Družba Mobitel d.d. ima v opazovanem obdobju še vedno najvišji delež klicev, ki izvirajo od Mobitelovih končnih uporabnikov in se zaključijo v omrežju Mobitel, kar je razvidno iz spodnjega grafa. Vendar pa se njen delež še naprej znižuje. V primerjavi s prvim četrtletjem 2008 se je znižal za 2,9 odstotni točki, v primerjavi s prvim četrtletjem 2007 pa za 10,9 odstotnih točk. Delež klicev iz drugih omrežij, ki se zaključijo v omrežju Mobitel, se je tudi v tem četrtletju zvišal za 0,9 odstotne točke v primerjavi z minulim četrtletjem. Največjo

konkurenco družbi Mobitel d.d. predstavlja družba Si.mobil d.d., ki ima drugi najvišji delež klicev in sicer 14,5%, ki izvirajo od njenih končnih uporabnikov in se zaključujejo v omrežju Si.mobil. V primerjavi s prvim četrtletjem 2008 stagnira, medtem ko je njen delež klicev iz drugih omrežij, ki se zaključijo v njenem omrežju, v opazovanem obdobju zrasel in sicer za 0,6 odstotne točke. Iz grafa je razviden tudi trend rasti deleža zaključenih klicev iz lastnega in drugih omrežij družbe Tušmobil d.o.o. Obenem je tukaj potrebno omeniti, da je delež klicev zaključenih v omrežju družbe T-2 d. o. o., neznaten, prav zaradi njenega šele nedavnega vstopa na trg.

Graf št. 12: Zaključevanje klicev - deleži minut

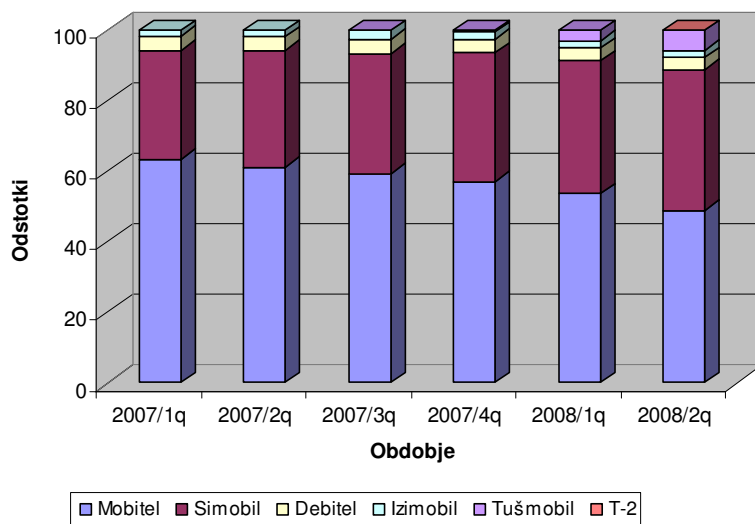
	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Mobitel (iz lastnega)	63,6	61,7	59,8	59,0	55,6	52,7
Mobitel (iz drugih)	15,1	15,9	16,8	16,1	17,0	17,9
Simobil (iz lastnega)	11,7	11,9	12,1	13,5	14,5	14,5
Simobil (iz drugih)	9,6	10,5	11,2	11,2	11,6	12,2
Tušmobil (iz lastnega)			0,0	0,0	0,3	0,6
Tušmobil (iz drugih)			0,0	0,1	1,1	2,0
T-2 (iz lastnega)						0,0
T-2 (iz drugih)						0,0

Vir: APEK, 2008

Spodnja grafa prikazujeta deleža poslanih SMS in MMS sporočil po operaterjih.

V grafu, ki prikazuje deleže poslanih SMS po operaterjih je razvidno, da je delež poslanih SMS-ov v primerjavi s prvim četrtletjem 2008 najbolj zrasel družbi Tušmobil d.o.o., in sicer za 2,6 odstotni točki. Sledi ji družba Si.mobil d.d., ki se ji je delež poslanih SMS-ov zvišal za 2,1 odstotni točki. Povišanje deleža za 0,1 odstotno točko je zabeležila tudi družba Izimobil d.d. Delež poslanih SMS-ov pa se še naprej znižuje pri družbah Mobitel d.d. in Debitel d.d.

Graf št. 13: **Deleži poslanih SMS po operaterjih**

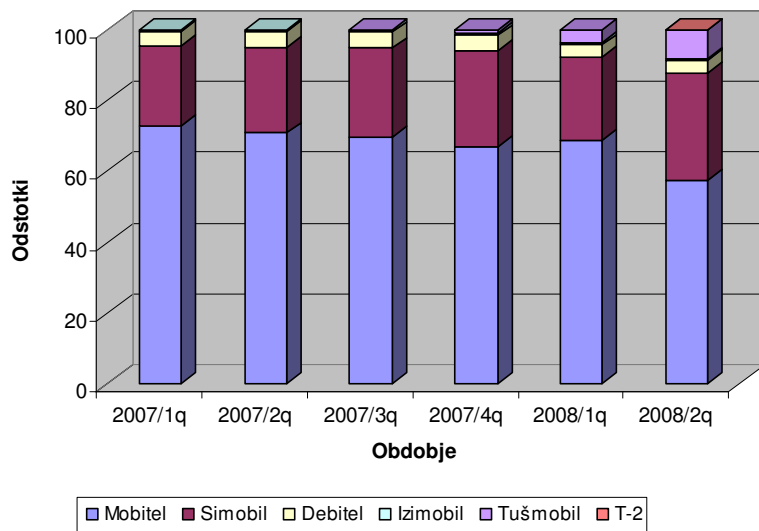

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Mobitel	63,2	61,0	59,4	57,2	53,6	49,0
Simobil	31,2	33,3	34,1	36,4	37,7	39,8
Debitel	4,1	3,9	3,9	3,9	3,6	3,4
Izimobil	1,6	1,8	2,6	2,0	2,1	2,2
Tušmobil			0,0	0,5	2,9	5,5
T-2						0,0

Vir: APEK, 2008

Spodnji graf prikazuje padec deleža poslanih MMS družbe Mobitel d.d. v opazovanem obdobju. V primerjavi s prvim četrtletjem 2008 se je znižal kar za 11,2 odstotnih točk. Delež se je prerazporedil med družbe Si.mobil d.d., Debitel d.d. in Tušmobil d.o.o., od katerih je največje povečanje deleža zabeležila družba Si.mobil d.d. in sicer za 6,7 odstotnih točk. Delež poslanih MMS družbe Izimobil d.d. stagnira.

Graf št. 14: Deleži poslanih MMS po operaterjih

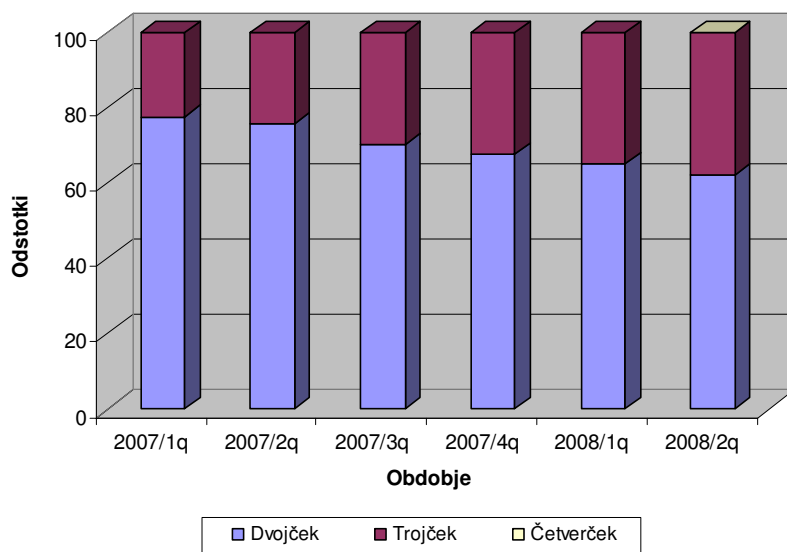

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Mobitel	72,9	70,8	69,7	66,8	68,8	57,6
Simobil	22,5	24,3	25,1	27,3	23,5	30,2
Debitel	4,1	4,4	4,5	4,4	3,5	3,7
Izimobil	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5
Tušmobil			0,1	1,0	3,8	8,0
T-2						0,0

Vir: APEK, 2008

3. Konvergenčne storitve

Graf št. 15: Deleži priključkov storitev dvojčka, trojčka in četverčka

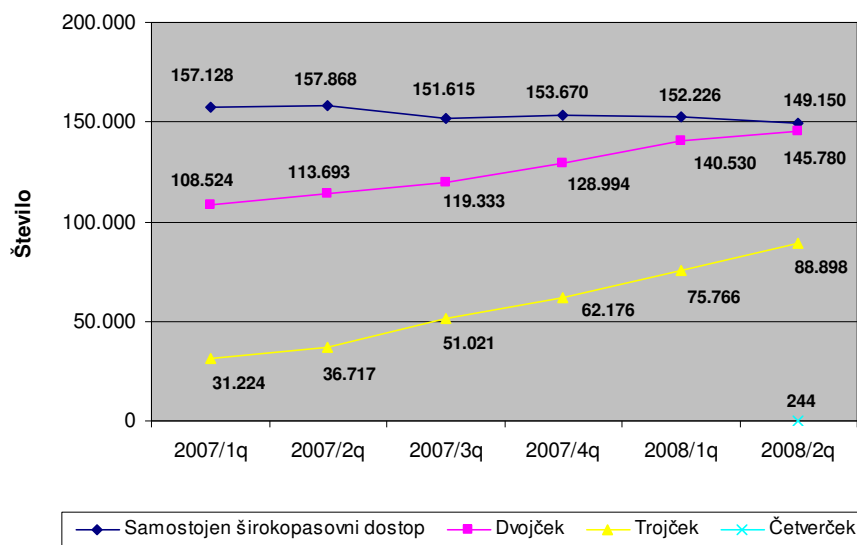

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Dvojček	77,7	75,6	70,1	67,5	65,0	62,1
Trojček	22,3	24,4	29,9	32,5	35,0	37,8
Četverček						0,1

Vir: APEK, 2008

Agencija je v letnem poročilu za leto 2007 navedla, da je mogoče v letu 2008 pričakovati ponudbo storitve četverček (*»quadruple play«*), pri kateri gre za fiksno-mobilno obliko konvergence. Po pričakovanjih se je navedeno zgodilo v drugem četrtletju 2008. Družbe Mobitel d.d., T-2 d.o.o. in Tuš Telekom d.o.o. so tako prvič poročale tudi o številu priključkov storitev četverčka. Iz zgornjega grafa je v primerjavi s prvim četrtletjem 2008 razvidna rast deleža priključka storitev trojčka (*»triple-play«*) za 2,8 odstotni točki, medtem ko se je delež priključkov storitve dvojčka (*»double-play«*) znižal za 2,9 odstotni točki. 0,1% tržnega deleža odpade na četverček.

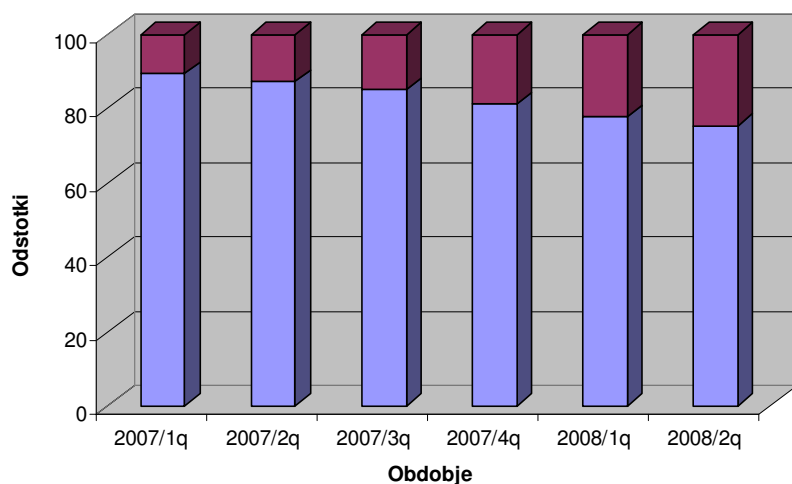
Graf št. 16: Število priključkov samostojnega širokopasovnega dostopa in paketov storitev

Vir: APEK, 2008

Paketna storitev pomeni, da ima naročnik z enim operaterjem sklenjeno pogodbo za kombinacijo dveh ali treh ali štirih storitev (fiksne (IP) telefonije, širokopasovnega interneta, televizije, mobilne telefonije). Pri tem ni pomembno, kako operater oblikuje in ponuja pakete storitev. Pomembno je, da operater za navedene storitve izda enoten račun. Zgornji graf prikazuje konstantno upadanje števila priključkov samostojnega širokopasovnega dostopa od začetka leta 2008 naprej. V primerjavi z zadnjim četrletjem 2007 se je število priključkov slednjega znižalo za 2,9%. Število priključkov storitev dvojčka in trojčka, gledano od začetka leta 2007, konstantno narašča, vendar je v drugem četrletju 2008 opaziti hitrejšo rast priključkov za storitev trojček, in sicer za 13,6 odstotnih točk v primerjavi z minulim četrletjem. Operaterji so v drugem četrletju 2008 prvič poročali tudi o številu priključkov storitve četverček.

Graf št. 17: **Razmerje med priključki IPTV in kabelske televizije**

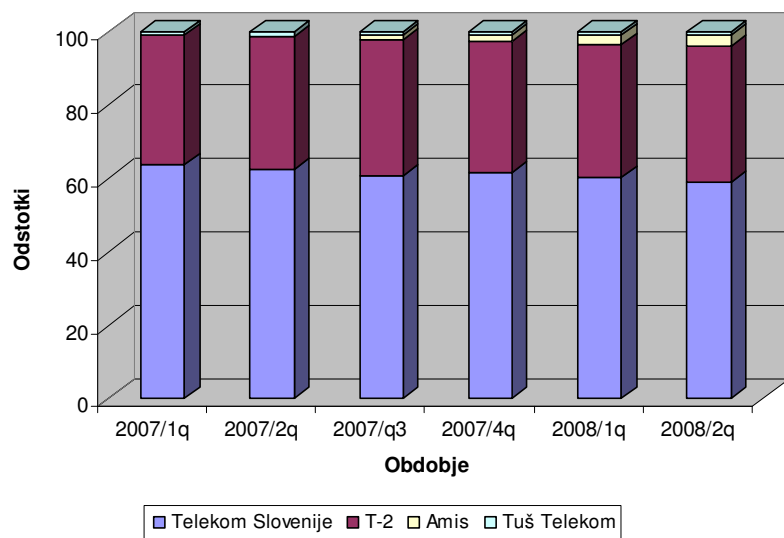
■ Kabelska televizija ■ IPTV

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Kabelska televizija	89,4	87,3	85,2	81,1	77,8	75,4
IPTV	10,6	12,7	14,8	18,9	22,2	24,6

Vir: APEK, 2008

Trend rasti deleža priključkov IPTV se nadaljuje. V drugem četrletju 2008 se je delež priključkov IPTV v primerjavi z minulim četrletjem zvišal za 2,4 odstotni točki.

Graf št. 18: Tržni deleži ponudnikov IPTV storitev

■ Telekom Slovenije ■ T-2 ■ Amis ■ Tuš Telekom

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Telekom Slovenije*	63,6	62,6	60,8	61,4	60,4	59,1
T-2	35,4	36,0	37,0	35,8	36,3	37,0
Amis			1,1	1,9	2,4	2,9
Tuš Telekom	1,0	1,4	1,1	0,9	1,0	1,0

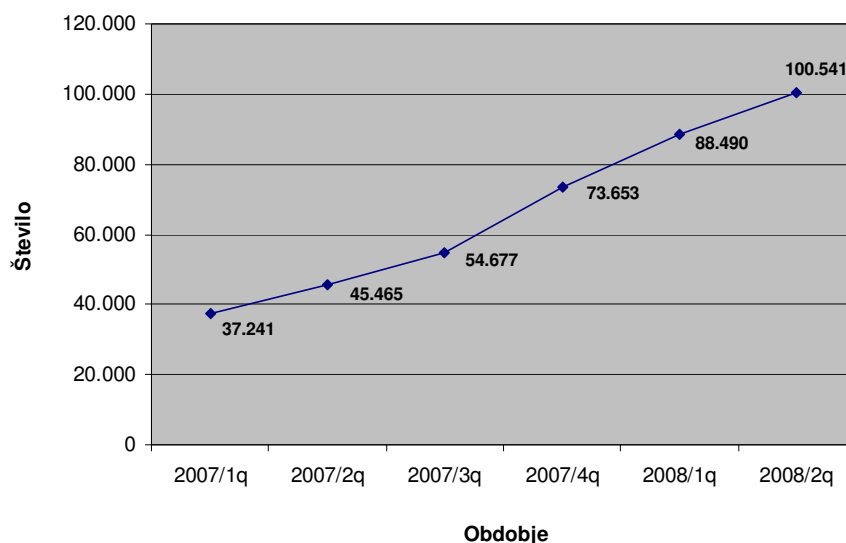
* Upoštevani tudi podatki preprodaje storitev družbi Mobitel d.d.

Vir: APEK, 2008

Delež IPTV storitev družbe Telekom Slovenije d.d. se je tudi v drugem četrtletju 2008 znižal v primerjavi s prvim četrtletjem 2008, in sicer za 1,3 odstotne točke. Delež družbe Tuš Telekom d.d. v opazovanem obdobju stagnira. Na račun padca deleža družbe Telekom Slovenije d.d. sta se zvišala deleža družbama T-2 d.o.o. za 0,7 odstotne točke in Amis d.o.o. za 0,5 odstotne točke.

Rast števila IPTV priključkov se nadaljuje. Iz spodnjega grafa je razvidno, da je v drugem četrtletju 2008 vzpostavljenih 100.541 IPTV priključkov, kar je za 13,6% več v primerjavi s prvim četrtletjem 2008. V grafu so vključeni tudi podatki preprodaje storitev družbe Telekom Slovenije d.d. družbi Mobitel d.d.

Graf št. 19: **Število IPTV priključkov**

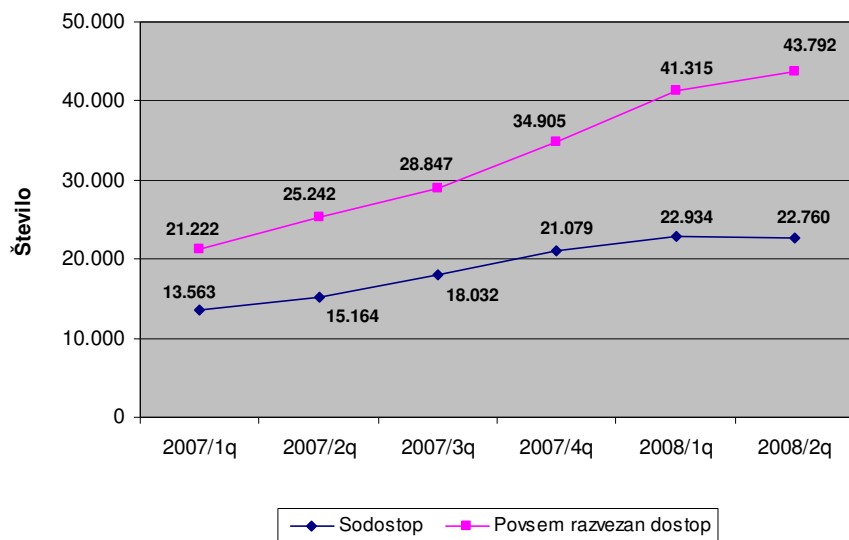

Vir: APEK, 2008

4. Dostopovna infrastruktura

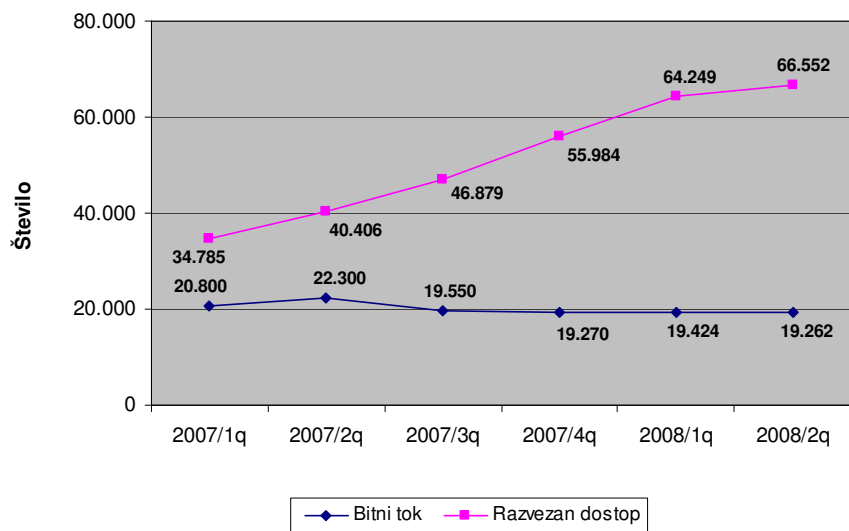
Razmerje med priključki preko povsem razvezanega dostopa in sodostopa je še vedno v korist povsem razvezanega dostopa. Delež slednjega ves čas narašča in je v primerjavi s prvim četrtletjem 2008 zrasel za slabih 6%. Delež sodostopa pa je prvič zabeležil padec, in sicer za 0,76 %.

Graf št. 20: Razmerje med priključki preko povsem razvezanega dostopa in preko sodostopa

Vir: APEK, 2008

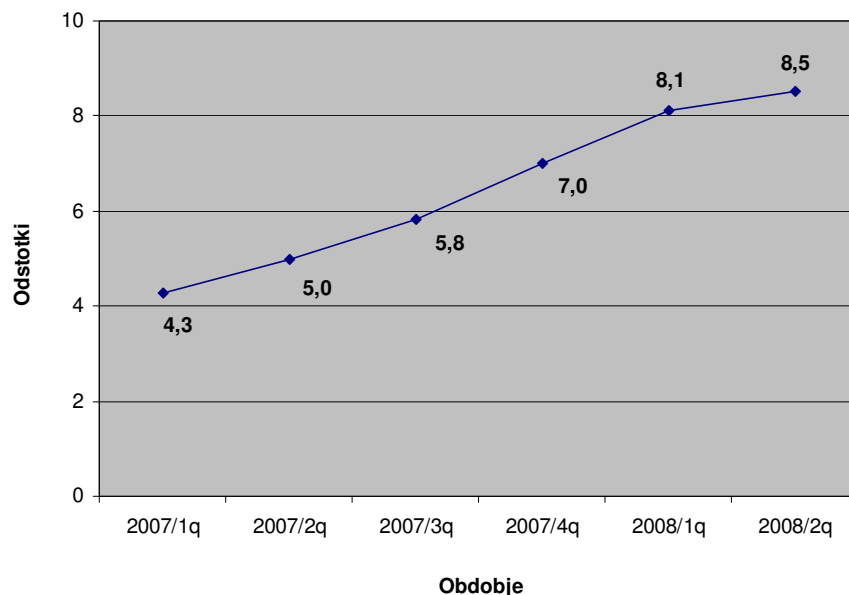
Graf št. 21: Razmerje med številom priključkov preko bitnega toka in preko razvezave krajevne zanke za alternativne operaterje

Vir: APEK, 2008

V primerjavi s prvim četrtletjem 2008 se je število priključkov preko razvezane krajevne zanke zvišalo za 3,6%, medtem ko se je število priključkov preko bitnega toka v opazovanem obdobju znižalo za 0,8%.

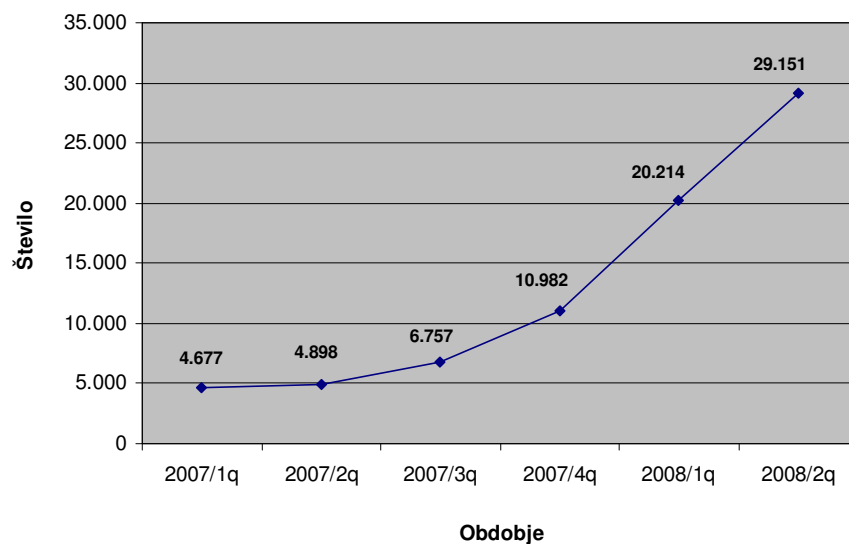
Graf št. 22: **Delež razvezanih krajevnih zank za alternativne operaterje**

Vir: APEK, 2008

Delež razvezanih krajevnih zank se je v primerjavi s prvim četrtletjem 2008 zvišal za 0,4 odstotne točke. Tako se trend rasti deleža razvezanih krajevnih zank nadaljuje.

Graf št. 23: **Rast števila priključkov preko optike**

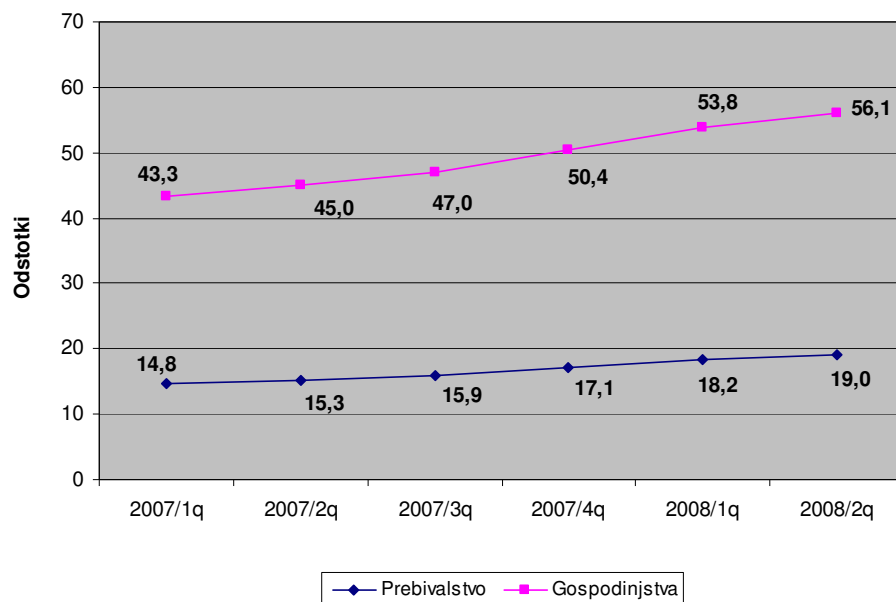

Vir: APEK, 2008

Tudi v drugem četrtletju 2008 je iz zgornjega grafa razviden izjemen porast števila priključkov preko optike in potrjuje dosedanja predvidevanja Agencije o nadaljnji rasti števila priključkov FTTH. V primerjavi s prvim četrtletjem 2008 se je število priključkov zvišalo za 44,2%.

5. Širokopasovni dostop

Graf št. 24: Penetracija fiksnega širokopasovnega dostopa do interneta

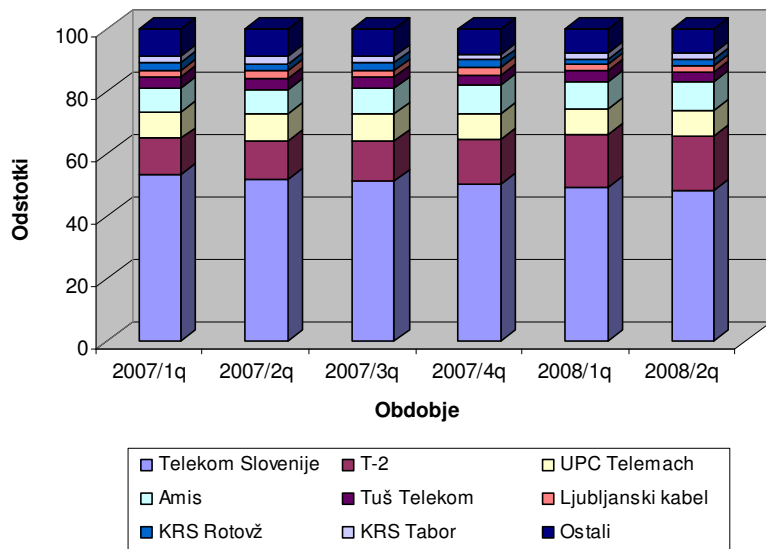
Vir: APEK, 2008

Penetracija širokopasovnih priključkov, tako glede na gospodinjstva, kot glede na prebivalstvo še naprej narašča. Penetracija glede na gospodinjstva se je v primerjavi s prvim četrtletjem 2008 zvišala za 2,3 odstotni točki, medtem ko se je v istem obdobju penetracija glede na prebivalstvo zvišala za 0,8 odstotne točke.

Po uradnem registru Agencije je bilo na slovenskem trgu elektronskih komunikacij konec drugega četrtletja 2008 za ponujanje storitev dostopa do interneta registriranih 69 operaterjev. Pri tem je treba poudariti, da vsi operaterji komercialno na trgu ne delujejo.

V zvezi s tržnimi deleži operaterjev fiksnega širokopasovnega dostopa po številu priključkov lahko iz spodnjega grafa ugotovimo, da ima največji tržni delež še vedno družba Telekom Slovenije d.d., vendar ta ves čas postopoma upada. Konec drugega četrtletja 2008 je družba zaključila s 48,2% tržnim deležem, kar je za 1 odstotno točko manj v primerjavi s prvim četrtletjem 2008. Tržni delež se je v opazovanem obdobju znižal za 0,2 odstotne točke še kabelskemu operaterju UPC Telemach d.o.o. in za 0,1 odstotne točke kabelskemu operaterju KRS Rotovž d.d. Pri vseh ostalih operaterjih je mogoče v opazovanem obdobju zaslediti povišanje tržnega deleža, razen pri družbi Tuš Telekom d.d., katere tržni delež stagnira.

Graf št. 25: Tržni deleži operaterjev fiksne širokopasovnega dostopa po številu priključkov

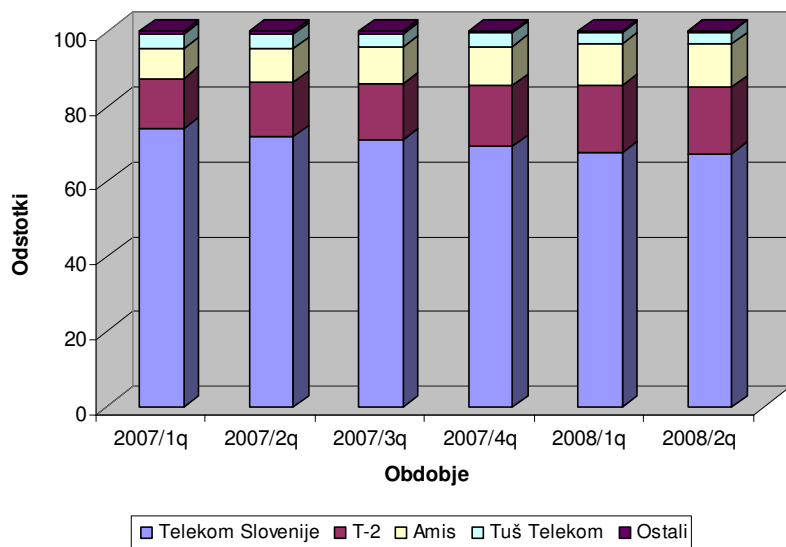

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Telekom Slovenije*	53,5	51,9	51,5	50,2	49,2	48,2
T-2	11,3	12,1	12,7	14,2	16,8	17,6
UPC Telemach	8,5	8,6	8,5	8,5	8,3	8,1
Amis	7,5	7,8	8,2	8,8	8,8	9,0
Tuš Telekom	3,5	3,6	3,5	3,3	3,2	3,2
Ljubljanski kabel	2,1	2,3	2,3	2,7	2,0	2,1
KRS Rotovž	2,4	2,4	2,3	2,1	2,0	1,9
KRS Tabor	2,3	2,3	2,1	2,0	1,8	1,9
Ostali	8,7	9,0	9,0	8,2	7,9	8,0

* Upoštevani tudi podatki preprodaje storitev družbi Mobitel d.d.

Vir: APEK, 2008

Graf št. 26: Tržni deleži xDSL priključkov po operaterjih

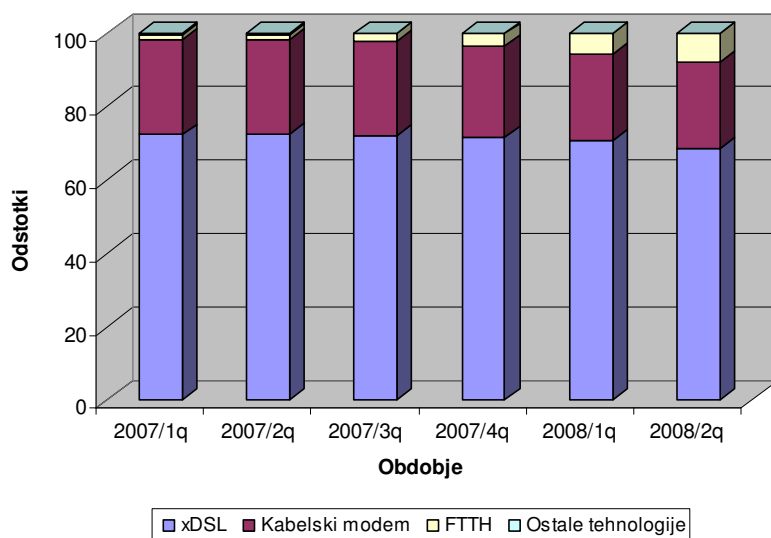
	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
Telekom Slovenije*	74,1	71,8	71,2	69,4	67,9	67,5
T-2	13,5	14,8	15,0	16,2	17,8	17,6
Amis	8,1	9,0	9,7	10,5	10,9	11,6
Tuš Telekom	3,7	3,8	3,6	3,5	3,3	3,3
Ostali	0,7	0,7	0,5	0,5	0,1	0,1

* Upoštevani tudi podatki preprodaje storitev družbi Mobitel d.d.

Vir: APEK, 2008

Tržni delež xDSL priključkov družbe Telekom Slovenije d.d. je še vedno v upadanju, saj se je v primerjavi s prvim četrtletjem 2008 znižal za 0,4 odstotne točke. Obenem pa ima družba še vedno najvišji tržni delež, in sicer 67,5%. Upad tržnega deleža za 0,2 odstotne točke je v primerjavi z minulim četrtletjem zabeležila tudi družba T-2 d.o.o. Porast tržnega deleža je zabeležila le družba Amis d.o.o., in sicer za 0,7 odstotne točke.

Graf št. 27: **Gibanje deležev širokopasovnih tehnologij**

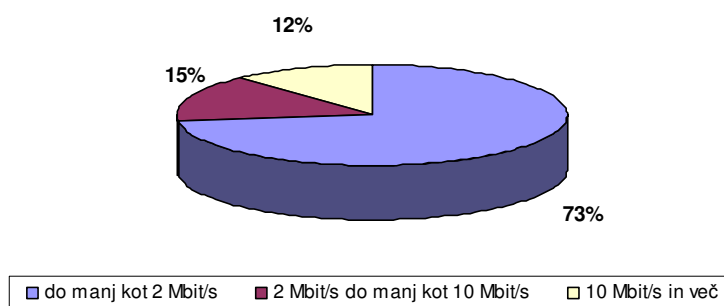

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q
xDSL	72,2	72,2	72,1	71,7	70,7	68,7
Kabelski modem	25,8	25,7	25,4	24,7	23,5	23,4
FTTH	1,6	1,6	2,1	3,2	5,5	7,6
Ostale tehnologije	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3

Vir: APEK, 2008

Po podatkih zgornjega grafa je v primerjavi s prvim četrtletjem 2008 zabeležila rast deleža le FTTH tehnologija (FTTH - *fiber to the home*), za 2,1 odstotni točki. Deleži končnih uporabnikov, ki dostopajo do interneta preko drugih tehnologij, padajo.

Graf št. 28: **Deleži širokopasovnih priključkov glede na hitrost dostopa**

Vir: APEK, 2008

Večina uporabnikov, kar 73%, se odloča za hitrosti širokopasobnega dostopa nižje od 2 Mbit/s. Vendar je iz zgornjega grafa razvidno, da se je konec drugega četrtletja 2008 število uporabnikov, ki se odločajo za hitrosti 10 Mbit/s in več, približalo številu tistih, ki so se odločili za hitrost 2 Mbit/s do manj kot 10 Mbit/s. Slednje je posledica vedno večjega števila priključkov FTTH, rast deleža širokopasovnih priključkov s hitrostmi 10 Mbit/s in več pa je mogoče pričakovati tudi v prihodnje.